

VC200-07/1 AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING VOOR ADVOCATEN

Inhoudsopgave	art.
ALGEMENE VOORWAARDEN	
Begripsomschrijvingen	1
Verzekeringnemer	1.1
Verzekerden	1.2
Medeverzekerden	1.3
Verzekeraars	1.4
Aon	1.5
Schade	1.6
Omstandigheden	1.7
Fout	1.8
Passagier	1.9
Verzekeringsjaar	1.10
Dieren	1.11
Ondergeschikten	1.12
Duur en beëindiging	2
Betalingsverkeer	3
Andere verzekeringen	4
Andere verzekering gaat voor	4.1
Schade-afwikkeling	4.2
Primaire dekking	4.3
Mededelingen	5
Geschillen	6
Voorwaarde voor dekking	7
Verzekerden onderling	8
Oversluiting/wijziging dekking/beëindiging	9
Oversluiting	9.1
Omstandighedenonderzoek bij oversluiting	9.2
Omstandighedenonderzoek bij dekkingsuitbreiding	9.3
Melding omstandigheden bij dekkingsbeperking	9.4
Melding omstandigheden bij beëindiging	9.5
Inloopdekking voor tussentijdse toetreders	9.6
Dekking voor uittreders	9.7
Uitloopdekking bij beëindiging van de verzekering	9.8
Uitsluitingen	10
Opzet	10.1
Aansprakelijkheidsverhogende bedingen	10.2
Molest	10.3
Atoomkernreacties	10.4
Omstandigheden	10.5
USA en/of Canada	10.6
Asbest	10.7
Geld en geldswaardige papieren	10.8
Schade	11
Schademelding	11.1
Schadebehandeling	11.2
Schadevergoeding	11.3
Zekerheidstelling	11.4
Overige bepalingen	12
Wijziging van het risico	12.1
Premieverrekening	12.2

Cumulatie eigen risico's	12.3
Wettelijk verplichte verzekering	12.4
Aansprakelijkheidsbeperkende voorwaarden	12.5

BIJZONDERE VOORWAARDEN

RUBRIEK I - BEROEPSAANSPRAKELIJKHEID

Brgripsomschrijving Verzekerde hoedanigheid	13
Dekking	14
Dekking toevertrouwde dossierstukken	15
Dekking betaalfouten	16
Aanvullende uitsluitingen	17
Onderlinge aansprakelijkheid	17.1
Honorarium	17.2
Herprestatie	17.3
Bestuurdersaansprakelijkheid	17.4
Vermogensdelicten	17.5

RUBRIEK II - ALGEMENE BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID

Dekking	18
Dekking algemene aansprakelijkheid	18.1
Bezoekers	18.2
Particuliere aansprakelijkheid ondergeschikten	18.3
Aanvullende uitsluitingen	19
Motorrijtuigen	19.1
Luchtvaartuigen	19.2
Schepen	19.3
Zaken onder opzicht	19.4
Herlevering en/of herprestatie	19.5
Verontreiniging van bodem, lucht en water	19.6
Werkgeversaansprakelijkheid	19.7
Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst	19.8

RUBRIEK III - WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID

Dekking	20
Artikel 7:611 BW	21
Aanvullende uitsluitingen/beperking van Dekking	22
Motorrijtuigen	22.1
Luchtvaartuigen	22.2
Schepen	22.3

RUBRIEK IV - VERONTREINIGING VAN BODEM, LUCHT EN WATER

Dekking	23
Aanvullende uitsluitingen/beperking van dekking	24
Motorrijtuigen	24.1
Luchtvaartuigen	24.2
Schepen	24.3
Zaakschade en kosten langzaam inwerkend proces	24.4
Zaken onder opzicht	24.5
Herlevering en/of herprestatie	24.6
Werkgeversaansprakelijkheid	24.7
Overtreden overheidsvoorschriften	24.8
Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst	24.9

VC200-07/1 AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING VOOR ADVOCATEN

Deze verzekering beantwoordt aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 Burgerlijk Wetboek (BW), voor zover de schade op vergoeding waarvan tegen de verzekeraar of een verzekerde aanspraak wordt gemaakt, het gevolg is van een gebeurtenis waarvan voor partijen bij het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit schade was ontstaan of naar de normale loop van omstandigheden nog zou ontstaan.

Het enige gevolg van het ontbreken van onzekerheid is dat de betreffende schade niet is gedekt; de verzekering blijft van kracht.

Het bepaalde in artikel 7:928 lid 2 BW is niet van toepassing op de mededelingsplicht van verzekeringnemer bij het sluiten van deze verzekering.

ALGEMENE VOORWAARDEN

Deze verzekeringsvoorwaarden bestaan uit algemene voorwaarden en bijzondere voorwaarden. Als in de bijzondere voorwaarden wordt afgeweken van de algemene voorwaarden geldt het bepaalde in de bijzondere voorwaarden.

1 Begripsomschrijvingen

1.1 Verzekeringnemer

Verzekeringnemer is degene die de verzekering met verzekeraars is aangegaan.

1.2 Verzekerden

Verzekerden zijn:

1.2.1 verzekeringnemer;

1.2.2 andere als verzekerde in de polis vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen;

1.2.3 als medeverzekerden in de polis vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen voor zover zij op grond van art. 1.3.2 als verzekerden worden beschouwd;

1.2.4 de al dan niet rechtspersoonlijkheid bezittende vorm waarin de advocatenpraktijk wordt uitgeoefend of welke diensten levert voor de advocatenpraktijk van verzekeringnemer;

1.2.5 de stichting derdengelden als bedoeld in de Verordening op de advocatuur;

1.2.6 personeelsverenigingen, pensioenfondsen en andere fondsen, instellingen en stichtingen, in het kader van de verhoudingen tussen verzekerden als omschreven in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4, 1.2.5, 1.2.7 t/m 1.2.9 en hun ondergeschikten;

1.2.7 advocaat-partners, (voormalige) bestuurders, (voormalige) vennoten en (voormalige) commissarissen/ toezichthouders van de hierboven genoemde verzekerden;

1.2.8 de tijdens de looptijd van de verzekering uitgetreden verzekerden, met inachtneming van het bepaalde in art. 9.7.1;

1.2.9 de advocaat die vóór de looptijd van de verzekering is uitgetreden, voor zover het activiteiten betreft die hij voor verzekeringnemer heeft verricht in de periode dat hij verbonden was aan verzekeringnemer met inachtneming van het bepaalde in art. 9.7.2;

1.2.10 (voormalige) ondergeschikten van de hierboven genoemde verzekerden, voor zover het werkzaamheden betreft die zij voor die verzekerden hebben verricht;

1.2.11 huisgenoten en familieleden van de hierboven genoemde verzekerden, voor zover het werkzaamheden betreft die zij voor die verzekerden hebben verricht;

1.2.12 rechtverkrijgenden in die hoedanigheid, van de hierboven genoemde verzekerden, waaronder worden verstaan erfgenamen en wettelijke vertegenwoordigers (inclusief curatoren of bewindvoerders) van die verzekerden.

1.3 Medeverzekerden

1.3.1 Medeverzekerden zijn met inachtneming van art. 1.3.2:

1.3.1.1 als medeverzekerde in de polis vermelde natuurlijke personen of rechtspersonen;

1.3.1.2 natuurlijke personen of rechtspersonen voor zover deze door verzekerden als omschreven in art. 1.2.1, 1.2.2 en 1.2.4 t/m 1.2.6 zijn ingeschakeld bij de uitvoering van activiteiten.

1.3.2 De hierboven genoemde medeverzekerden kunnen pas rechten aan de polis ontleen voor zover zij als verzekerden worden beschouwd.

Medeverzekerden zijn pas verzekerden, voor zover een in art. 1.2.1, 1.2.2 of 1.2.4 t/m 1.2.6 genoemde verzekerde voordat hij bekend is met een schade, de verplichting is aangegaan de medeverzekerden onder deze verzekering te verzekeren.

- 1.3.2.1** Verzekeringnemer kan de verplichting als omschreven in art. 1.3.2 ook na schade aangaan. Medeverzekerden worden in dat geval - voor die schade - met terugwerkende kracht als verzekerden beschouwd.
- 1.4 Verzekeraars**
Verzekeraars zijn degenen die gezamenlijk het verzekerde risico dragen, ieder voor het door of namens hem getekende aandeel.
- 1.5 Aon**
Aon is de bemiddelaar bij deze verzekering.
- 1.6 Schade**
Onder schade wordt verstaan:
- zuivere vermogensschade voor de dekking van Rubriek I;
- personenschade en/of zaakschade voor de dekking van Rubriek II t/m IV.
- 1.6.1 Zuivere vermogensschade**
Onder zuivere vermogensschade wordt verstaan schade anders dan personen- of zaakschade.
- 1.6.2 Personenschade**
Onder personenschade wordt verstaan:
1.6.2.1 letsel of aantasting van de gezondheid al dan niet de dood tot gevolg hebbend;
1.6.2.2 alle op geld waardeerbare gevolgschade (waaronder ook wordt verstaan smartengeld) voortvloeiend uit personenschade als omschreven in art. 1.6.2.1.
- 1.6.3 Zaakschade**
Onder zaakschade wordt verstaan:
1.6.3.1 beschadiging, vernietiging, verontreiniging, verlies of het vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen;
1.6.3.2 alle op geld waardeerbare gevolgschade (waaronder ook wordt verstaan smartengeld) voortvloeiend uit zaakschade als omschreven in art. 1.6.3.1.
- 1.7 Omstandigheden**
Onder omstandigheden worden verstaan feiten waarvan verzekerde in redelijkheid kan aannemen dat deze feiten zouden kunnen leiden tot een aanspraak tot schadevergoeding.
- 1.8 Fout**
Onder fout worden verstaan een verzuim, een onachtzaamheid, een verkeerde handeling, een onjuist advies, een nalatigheid en een vergissing, in welke vorm dan ook. Met een verzuim, onachtzaamheid, verkeerde handeling, onjuist advies, nalatigheid, vergissing en dergelijke wordt gelijk gesteld een fout die uitsluitend vanwege een aan verzekerde toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van verzekerde(n) komt.
- 1.8 Passagier**
Passagier is diegene die het vervoermiddel niet zelf bestuurt, maar zich erin of erop bevindt, dan wel daarin, daaruit, daarop of daarvan af stapt.
- 1.9 Verzekeringsjaar**
Onder verzekeringsjaar wordt verstaan een termijn van 12 maanden vanaf de premieervaldag en elke aansluitende termijn van gelijke duur. Als de termijn vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premieervaldag of vanaf de premieervaldag tot de einddatum korter is dan 12 maanden, wordt die termijn ook als verzekeringsjaar beschouwd. Bij een verzekeringstermijn korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de verzekeringstermijn.
- 1.10 Dieren**
Dieren worden in het kader van deze verzekering beschouwd als zaken.
- 1.11 Ondergeschikten**
Onder ondergeschikten worden ook verstaan vrijwilligers, inleen-, uitzendkrachten en stagiairs en andere niet zelfstandig een bedrijf uitoefenende personen voor wie verzekerden aansprakelijk zijn.

2 Duur en beëindiging

- 2.1** Als de verzekering voor een bepaalde periode is gesloten en op het polisblad is overeengekomen dat de verzekering stilzwijgend wordt verlengd, hebben verzekeraars en verzekeringnemer het recht de verzekering schriftelijk op te zeggen. Verzekeraars zeggen op met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden en verzekeringnemer zegt op met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden. De opzegging vindt plaats tegen het einde van deze periode en tegen het einde van elke opvolgende periode.
- 2.2** Als verzekeraars niet hebben opgezegd, heeft verzekeringnemer het recht zijn opzegging te herroepen tot op het moment waarop de verzekering zou eindigen. Door het herroepen geldt dat de opzegging niet heeft plaatsgevonden.
- 2.3** Als het kantoor van verzekeringnemer wordt overgenomen door een ander kantoor, de verdwijnende partij in een fusie is of feitelijk ophoudt te bestaan (kantoorbeëindiging) heeft verzekeringnemer het recht de verzekering tussentijds schriftelijk op te zeggen zonder opzegtermijn. Onder
- .. kantoorbeëindiging wordt in ieder geval niet verstaan:
- a het uitsluitend wijzigen van de (rechts)vorm van verzekeringnemer, waaronder omzetting van een eenmanszaak in een praktijkrechtspersoon;
 - b een fusie tussen de verzekeringnemer en een ander kantoor waarbij de verzekeringnemer het vermogen van de andere partij onder algemene titel verkrijgt;
 - c het door verzekeringnemer overnemen van een niet in de verzekering genoemd kantoor.

3 Betalingsverkeer

3.1 Premie

- 3.1.1** In dit artikel wordt onder premie verstaan: alle bedragen die verzekeringnemer in verband met deze verzekering moet betalen.
- 3.1.2** Aon betaalt het aan verzekeraars verschuldigde deel van de premie als eigen schuld aan verzekeraars. Deze betaling vindt plaats door boeking in rekening courant met verzekeraars.
- 3.1.3** Verzekeringnemer moet de premie aan Aon betalen. Verzekeringnemer is gekweten tegenover verzekeraars als de premie aan Aon is betaald of voor rekening van Aon is gekomen.

3.2 Schade

- 3.2.1** In dit artikel wordt onder schade verstaan: alle bedragen, waaronder ook premierestituties en andere uitkeringen, die verzekeraars in verband met deze verzekering verschuldigd zijn aan een rechthebbende.
- 3.2.2** Verzekeraars betalen de schade aan Aon. Betaling vindt plaats door boeking in rekening courant, tenzij verzekeraars en Aon anders afspreken.
- 3.2.3** Aon zal de van verzekeraars ontvangen schade aan de rechthebbende betalen. Aon mag op de betaling al zijn vorderingen op de verzekeringnemer in mindering brengen, voor zover die bestonden op het moment dat de betalingsverplichting van Aon ontstond en voor zover toegestaan door de wet.
- 3.2.4** Verzekeraars zijn tegenover de verzekeringnemer gekweten zodra de rechthebbende de verschuldigde bedragen heeft ontvangen van Aon, of zodra de bedragen met verzekeringnemer zijn verrekend in overeenstemming met de wet of met een tussen de verzekeringnemer en Aon bestaande regeling.
- 3.2.5** Als verzekeraars de betaling aan Aon hebben gedaan en Aon betaalt niet aan de rechthebbende, dan kunnen verzekeraars die betaling van Aon terugvorderen als de rechthebbende opnieuw betaling verlangt.
- 3.2.6** Als Aon de schade heeft betaald aan een door verzekeringnemer ingeschakelde tweede assurantietussenpersoon en deze betaalt niet aan de rechthebbende, dan kan Aon die betaling van die tweede assurantietussenpersoon terugvorderen als de rechthebbende opnieuw betaling verlangt of als de verzekeraars de schade terugvorderen van Aon.

3.3 Tussentijdse beëindiging bij niet betaling van de premie

Als Aon de premie niet heeft ontvangen binnen de op de factuur genoemde termijn, dan heeft Aon het recht om de dekking tussentijds te schorsen of de verzekering tussentijds te beëindigen. Aon waarschuwt verzekeringnemer vooraf en schriftelijk van zijn voornemen. Verzekeringnemer blijft verplicht de premie te betalen aan Aon. Verzekeraars geven geen dekking gedurende de schorsingsperiode, ook niet als de premie later alsnog wordt betaald door verzekeringnemer.

3.4 Verruiming begrip verzekeringnemer

Als een ander dan de verzekeringnemer de premie is verschuldigd, wordt die ander voor de toepassing van art. 3.1 t/m 3.3 ook als verzekeringnemer beschouwd.

4 Andere verzekeringen

4.1 Andere verzekering gaat voor

Als dezelfde door de verzekering gedekte aansprakelijkheid voor schade ook onder een andere verzekering is gedekt, of daaronder zou zijn gedekt als deze verzekering niet zou hebben bestaan, geeft deze verzekering dekking:

- boven het verzekerd bedrag dat onder de andere verzekering is gedekt, zonder toepassing van het eigen risico van deze verzekering en/of,
- voor het verschil in voorwaarden ten opzichte van de andere verzekering.

4.2 Schade-afwikkeling

4.2.1 Als verzekerde de schade toch onder deze verzekering wil indienen, nemen de verzekeraars van deze verzekering de schade in behandeling en vergoeden de schade op grond van deze verzekering alsof art. 4.1 niet van toepassing is.

4.2.2 Het bedrag dat verzekeraars betalen boven hetgeen zij verschuldigd zijn op grond van art. 4.1 wordt verstrekt in de vorm van een renteloze lening. Verzekeraars zijn automatisch door verzekerden gemachtigd dit bedrag te verhalen onder de andere verzekering en de verhaalde bedragen te behouden als aflossing van de renteloze lening. Als het op grond van art. 4.2.1 verstrekte bedrag niet (geheel) wordt verhaald, wordt (het restant van) de renteloze lening aan verzekerde kwijtgescholden.

4.3 Primaire dekking

Voor zover een verzekerde voordat hij bekend is met een schade aantoonbaar de verplichting is aangegaan om deze verzekering een primaire dekking te laten verlenen, gelden art. 4.1 en 4.2 niet. In dat geval vergoeden verzekeraars in afwijking van artikel 7:961 BW de schade en doen afstand van alle rechten van verhaal op een andere verzekering, tenzij dit verhaal contractueel mogelijk is.

5 Mededelingen

5.1 Alle mededelingen die verzekerde en verzekeraars aan elkaar moeten of willen doen gelden ook als gedaan zodra deze aan Aon zijn meegedeeld.

5.2 Mededelingen aan verzekeringnemer kunnen door Aon rechtsgeldig worden gedaan aan het bij Aon laatst bekende adres van verzekeringnemer.

5.3 Alle mededelingen die een benadeelde en verzekeraars in het kader van artikel 7:954 BW aan elkaar moeten of willen doen gelden ook als gedaan zodra deze aan Aon zijn meegedeeld.

6 Geschillen

Op geschillen voortvloeiende uit deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

7 Voorwaarde voor dekking

7.1 Voorwaarde voor dekking is dat aanspraken tot schadevergoeding tijdens de looptijd van de verzekering voor de eerste keer tegen verzekerde worden ingesteld.

7.2 Aanspraken tot schadevergoeding die voortvloeien uit omstandigheden die tijdens de looptijd van de verzekering bij verzekeraars zijn gemeld, zijn in aanvulling op art. 7.1 gedekt. Het moment waarop deze aanspraken tegen verzekerde worden ingesteld is niet van belang.

7.3 Voor de vaststelling van de vergoedingsplichtige verzekeraars en de van toepassing zijnde voorwaarden, verzekerde bedragen en eigen risico's is bepalend het vroegste van de volgende momenten:

- het moment waarop de aanspraak tot schadevergoeding tijdens de looptijd van de verzekering voor de eerste keer tegen verzekerde wordt ingesteld;
- het moment waarop een omstandigheid als omschreven in art. 7.2 tijdens de looptijd van de verzekering bij verzekeraars is gemeld.

7.4 Als er een inloopdatum op het polisblad is vermeld, is schade die voortvloeit uit een fout begaan (Rubriek I) of schade die is ontstaan (Rubriek II t/m IV) vóór die datum niet gedekt.

7.5 Aanspraken tot schadevergoeding worden als één aanspraak beschouwd als deze aanspraken voortvloeien uit één fout of een reeks met elkaar samenhangende fouten (Rubriek I) of uit één voorval of een reeks met elkaar verband houdende voorvallen

(Rubriek II t/m IV). Deze aanspraak wordt geacht te zijn ingesteld op het eerste moment dat - na de op het polisblad vermelde ingangsdatum - een aanspraak uit de reeks tegen verzekerde wordt ingesteld. Aanspraken uit de reeks die voor de ingangsdatum van de verzekering tegen verzekerde zijn ingesteld zijn niet gedekt. Dit betekent dat aanspraken uit de reeks die na de looptijd van de verzekering tegen verzekerde worden ingesteld wel zijn gedekt.

8 Verzekerden onderling

Deze verzekering dekt ook de aansprakelijkheid van verzekerden ten opzichte van elkaar.

9 Oversluiting/wijziging dekking/beëindiging

9.1 Oversluiting

9.1.1 Wanneer een aandeel van deze verzekering wordt overgesloten, doet de overnemende verzekeraar geen beroep op het niet nakomen door de verzekeringnemer van de mededelingsplicht die geldt op het moment van oversluiting. Voor zover de oorspronkelijk op deze verzekering betrokken verzekeraar een beroep had op het niet nakomen van de mededelingsplicht, heeft de overnemende verzekeraar dit ook.

9.1.2 Wanneer een aandeel van een verzekeraar in deze verzekering wordt overgesloten, aanvaardt de overnemende verzekeraar ook de nadere afspraken en handelwijzen die tussen verzekerde en de vorige verzekeraar gebruikelijk waren, tenzij partijen schriftelijk anders overeenkomen.

9.2 Omstandighedenonderzoek bij oversluiting

9.2.1 In geval van een oversluiting moet verzekeringnemer een onderzoek doen naar vóór de oversluiting bij verzekerden bekende omstandigheden. Deze omstandigheden moeten uiterlijk 3 maanden ná de oversluiting schriftelijk worden doorgegeven aan verzekeraars. Gemelde omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de oversluiting.

9.2.2 De overnemende verzekeraar geeft voor het overgenomen aandeel geen dekking voor aanspraken die voortvloeien uit niet gemelde omstandigheden die vóór de oversluiting bij verzekerden bekend waren, als:

- verzekeringnemer het resultaat van het onderzoek niet uiterlijk 3 maanden na de oversluiting heeft doorgegeven aan verzekeraars;
- de overnemende verzekeraar aantoonde dat de betreffende omstandigheden niet zijn gemeld met het opzet hem te misleiden.

9.3 Omstandighedenonderzoek bij dekkingsuitbreiding

9.3.1 Als verzekeraars vragen om een onderzoek te doen naar vóór uitbreiding van de dekking bij verzekerden bekende omstandigheden, die betrekking hebben op de dekkingsuitbreiding, geldt het volgende:

- verzekeringnemer moet het resultaat van het onderzoek uiterlijk 3 maanden na de dekkingsuitbreiding schriftelijk doorgeven aan verzekeraars;
- gemelde omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de dekkingsuitbreiding.

9.3.2 De uitbreiding van dekking geldt ook voor aanspraken die voortvloeien uit niet gemelde omstandigheden die vóór uitbreiding van de dekking bij verzekerden bekend waren, tenzij:

- verzekeringnemer het resultaat van het onderzoek niet uiterlijk 3 maanden na de dekkingsuitbreiding heeft doorgegeven aan verzekeraars;
- verzekeraars aantonen dat de betreffende omstandigheden niet zijn gemeld met het opzet hen te misleiden.

9.4 Melding omstandigheden bij dekkingsbeperking

Verzekerden hebben het recht uiterlijk 3 maanden na beperking van de dekking omstandigheden te melden die vóór de dekkingsbeperking bij verzekerden bekend waren. Deze omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de dekkingsbeperking.

9.5 Melding omstandigheden bij beëindiging

Verzekerden hebben het recht uiterlijk 3 maanden na de beëindiging van de verzekering omstandigheden te melden die vóór de beëindiging bij verzekerden bekend waren. Deze omstandigheden worden geacht te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de beëindiging.

9.6 Inloopdekking voor tussentijdse toetreders

9.6.1 Een verzekerde die tijdens de looptijd van de verzekering toetreedt tot het kantoor van verzekeringnemer wordt met betrekking tot de aansprakelijkheid voor de volgende schade slechts beschouwd als medeverzekerden als bedoeld in art. 1.3:

- schade voortvloeiend uit fouten begaan vóór de datum van toetreding (Rubriek I);
- schade die is ontstaan vóór de datum van toetreding (Rubriek II t/m IV),

9.6.2 In afwijking van art. 1.3.2 kan alleen verzekeringnemer de verplichting aangaan om de toetreders voor de onder art. 9.6.1 genoemde schade onder de verzekering mee te nemen.

9.6.3 De uitsluiting en regeling van art. 10.5 zijn van overeenkomstige toepassing op de aan de toetreders vóór zijn datum van toetreding bekende omstandigheden. De toetreders moet op basis van art. 10.5.2 een onderzoek doen naar bij hem vóór zijn datum van toetreding bekende omstandigheden. Hij moet het resultaat van dit onderzoek bovendien vóór die datum aan verzekeraars hebben meegedeeld.

9.7 Dekking voor uittreders

9.7.1 De aansprakelijkheid blijft gedekt van een verzekerde die tijdens de looptijd van de verzekering uittreedt bij het kantoor van verzekeringnemer omdat:

- a zijn advocatenpraktijk eindigt;
- b hij komt te overlijden;
- c hij ophoudt verbonden te zijn aan het kantoor van verzekeringnemer. Het uitsluitend wijzigen van de situatie van verzekeringnemer als bedoeld in art. 2.3 onder a, b of c heeft niet tot gevolg dat verzekerde ophoudt verbonden te zijn aan het kantoor.

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor:

- schade voortvloeiend uit fouten begaan na de onder a t/m c genoemde momenten (Rubriek I);
- schade veroorzaakt na de onder a t/m c genoemde momenten (Rubriek II t/m IV).

De uitgetreden verzekerde (of zijn erfgenamen) wordt verzekerde als genoemd onder art. 1.2.8.

9.7.2 De aansprakelijkheid van een verzekerde als genoemd in art. 1.2.9 (of zijn erfgenamen) is alleen gedekt als de advocaat al vóór de looptijd van de verzekering is uitgetreden bij het kantoor van verzekeringnemer omdat:

- a zijn advocatenpraktijk is geëindigd;
- b hij is komen te overlijden;
- c hij ophield verbonden te zijn aan het kantoor van verzekeringnemer. Het uitsluitend wijzigen van de situatie van verzekeringnemer als bedoeld in art. 2.3 onder a, b of c heeft niet tot gevolg dat verzekerde ophoudt verbonden te zijn aan het kantoor.

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor:

- schade voortvloeiend uit fouten begaan na de onder a t/m c genoemde momenten (Rubriek I);
- schade veroorzaakt na de onder a t/m c genoemde momenten (Rubriek II t/m IV).

9.8 Uitloopdekkingen bij beëindiging

In afwijking van art. 7 blijft de dekking na beëindiging van de verzekering van kracht (uitloopdekking) onder de in dit artikel omschreven voorwaarden.

9.8.1 Tussentijds uitgetreden verzekerden als genoemd in art. 1.2.8 en 1.2.9 behouden bij beëindiging van de verzekering hun uitloopdekking als omschreven in art. 9.7:

- voor onbeperkte duur voor aanspraken onder Rubriek I die na de beëindiging van de verzekering tegen verzekerde worden ingesteld;
- voor aanspraken onder Rubriek II t/m IV die binnen 5 jaar na de beëindiging van de verzekering tegen verzekerde worden ingesteld.

De overige verzekerden behouden alleen dekking na beëindiging van de verzekering op grond van art. 2.3 (kantoorbeëindiging):

- voor onbeperkte duur voor aanspraken onder Rubriek I die na de beëindiging van de verzekering tegen verzekerde worden ingesteld, voor schade voortvloeiend uit fouten begaan vóór de beëindiging, maar na de eventueel toepasselijke inloopdatum.
- voor aanspraken onder Rubriek II t/m IV die binnen 5 jaar na de beëindiging van de verzekering tegen verzekerde worden ingesteld, voor schade veroorzaakt vóór de beëindiging, maar na de eventueel toepasselijke inloopdatum;

9.8.2 Voor de overige verzekerden als genoemd in art. 9.8.1 heeft verzekeringnemer het recht om bij beëindiging van de verzekering op grond van art. 2.1 (opzegging) een uitloopdekking in te kopen als omschreven in art. 9.8.1 voor de daar vermelde maximale duur of een deel daarvan, tegen een naar redelijkheid vast te stellen premie. Als verzekeringnemer van dit recht gebruik wil maken, moet hij dit voor de beëindiging van de verzekering aan verzekeraars doorgeven. Verzekeringnemer moet de verschuldigde premie voor de uitloopdekking en de overige eventueel nog voor deze verzekering openstaande

- premie binnen één maand na de beëindiging betalen.
- 9.8.3** Aanspraken die voortvloeien uit omstandigheden die tijdens de uitloopdekking zijn gemeld zijn gedekt, ongeacht het moment waarop deze aanspraken tegen verzekerden worden ingesteld.
- 9.8.4** Voor de vaststelling van de vergoedingsplichtige verzekeraar(s) en de van kracht zijnde voorwaarden, verzekerde bedragen en eigen risico's voor de uitloopdekking is bepalend het moment direct voor de beëindiging van de verzekering.
- 10 Uitsluitingen**
- 10.1 Opzet**
In afwijking van artikel 7:952 BW is niet gedekt de aansprakelijkheid voor schade die voor de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde het beoogde of zekere gevolg is van zijn handelen of nalaten (hierna te noemen opzet).
Bij rechtspersonen wordt alleen opzet van een bestuurder, in de zin van Boek 2 BW of een overeenkomstige buitenlandse wet, beschouwd als opzet van de rechtspersoon; bij vennootschappen onder firma of commanditaire vennootschappen alleen opzet van een beherend vennoot.
- 10.2 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade gegrond op een boete-, schadevergoedings-, garantie- of soortgelijk beding, tenzij en voor zover verzekerde ook zonder een dergelijk beding aansprakelijk zou zijn geweest.
- 10.3 Molest**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt of ontstaan door oorlog, burgeroorlog, oorlogsgeweld, gewapende internationale actie en vijandelijke inval. Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade door achtergebleven oorlogstuig.
- 10.4 Atoomkernreacties**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit atoomkernreacties, ongeacht hoe de reactie is ontstaan. Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met radioactieve nucliden welke zich buiten een kerninstallatie bevinden en worden gebruikt of zijn bestemd om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, (niet militaire) beveiligings- of onderwijskundige doeleinden.
- 10.5 Omstandigheden**
- 10.5.1** Niet gedekt zijn tegen verzekerden ingestelde aanspraken voortvloeiend uit omstandigheden die voor de op het polisblad vermelde ingangsdatum van de verzekering bij de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde bekend waren.
- 10.5.2** De uitsluiting als omschreven in art. 10.5.1 geldt niet als verzekeringnemer een onderzoek heeft gedaan naar bij verzekerden vóór de op het polisblad vermelde ingangsdatum bekende omstandigheden. Verzekeringnemer moet het resultaat van dit onderzoek bovendien vóór deze ingangsdatum aan verzekeraars hebben meegedeeld.
De uitsluiting blijft echter van kracht voor tegen verzekerden ingestelde aanspraken voortvloeiend uit:
- gemelde omstandigheden;
 - niet gemelde omstandigheden, als verzekeraars aantonen dat verzekeringnemer deze niet heeft gemeld met het opzet hen te misleiden of dat zij bij kennis van deze omstandigheden geen verzekering zouden hebben gesloten.
- 10.5.3** Verzekeraars doen hiermee afstand van het recht zich ten aanzien van de op het polisblad vermelde ingangsdatum aan verzekerden bekende omstandigheden te beroepen op artikel 251 WvK (voor zover van toepassing) en/of de mededelingsplicht van artikel 7:928 BW. Het recht om de verzekering op grond van artikel 7:929 lid 2 BW op te zeggen blijft van kracht.
- 10.6 USA en/of Canada**
- 10.6.1** Niet gedekt zijn:
- aanspraken waarop het recht van de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada van toepassing is;
 - aanspraken welke in de Verenigde Staten van Amerika en/of Canada in rechte aanhangig worden gemaakt.

- 10.6.2** In afwijking van de uitsluiting zoals omschreven in art. 10.6.1 zijn wel gedekt aanspraken:
- ingesteld door een ander dan de opdrachtgever;
 - ingesteld door een opdrachtgever indien in de overeenkomst met hem Nederlands recht van toepassing is verklaard en is bepaald dat alle geschillen onderworpen zijn aan een uitspraak van een Nederlandse gerechtelijke instantie;
 - in verband met zaken-/dienstreizen, voor zover geen activiteiten voor of in opdracht van derden worden verricht.
- 10.6.2.1** Niet gedekt blijven:
- aanspraken gebaseerd op of voortvloeiend uit zogenaamde "punitive damage" en/of "exemplary damage";
 - de aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit een schending of het ongeoorloofd gebruik van intellectuele eigendomsrechten welke toebehoren aan derden, voor zover dit geen betrekking heeft op activiteiten voor of in opdracht van die derden.
- 10.6.2.2** Voor de dekking als bedoeld in art. 10.6.2 geldt voor de Rubriek I een maximering per verzekeringsjaar van tweemaal het op het polisblad vermelde verzekerd bedrag per aanspraak.
- 10.6.2.3** In afwijking van art. 11.3.2 maken de rente en kosten als omschreven in art. 11.3.2.1 t/m 11.3.2.4 deel uit van het verzekerd bedrag. Deze worden niet boven het verzekerd bedrag vergoed.
- 10.7** **Asbest**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.
- 10.8** **Geld en geldswaardige papieren**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade die voortvloeit uit het op enige manier beschadigd raken of verloren gaan van geld of geldswaardige papieren.
- 11** **Schade**
- 11.1** **Schademelding**
- 11.1.1** Wanneer verzekerde voor de eerste keer aansprakelijk wordt gesteld of kennis krijgt van feiten waarvan verzekerde in redelijkheid kan aannemen dat deze feiten zouden kunnen leiden tot een aanspraak (omstandigheden), is hij verplicht dit zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is te melden bij verzekeraars. Deze verplichting vervalt wanneer verzekerde er redelijkerwijs vanuit mocht gaan dat het bedrag van de schadevergoeding beneden het in de polis vermelde eigen risico blijft of wanneer verzekerde besluit de schade voor eigen rekening te nemen.
- 11.1.2** Verzekerde is verplicht alle ontvangen documenten, zoals aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en stukken betreffende strafvervolging binnen redelijke termijn aan verzekeraars te verstrekken en zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid.
- 11.1.3** Verzekerde is verplicht binnen redelijke termijn alle informatie te verstrekken die van belang kan zijn voor de beoordeling van zijn aansprakelijkheid.
- 11.1.4** Als verzekerde de hem in art. 11.1.1 t/m 11.1.3 opgelegde verplichtingen niet nakomt, is verzekerde tegenover verzekeraars aansprakelijk voor de schade die zij ten gevolge daarvan lijden; het recht van verzekerde op uitkering wordt hierdoor niet aangetast. Dit geldt ook als verzekerde terugkomt op het besluit de schade overeenkomstig art. 11.1.1 voor eigen rekening te nemen.
- 11.1.5** Het recht op uitkering vervalt, als verzekerde de verplichtingen als omschreven in art. 11.1.1 t/m 11.1.3 niet is nagekomen met het opzet verzekeraars te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.
- 11.1.6** Onder onderhandelen zoals bedoeld in artikel 7:942 lid 3 BW wordt ook verstaan de schademelding en iedere andere schriftelijke mededeling, waaruit blijkt dat op uitkering aanspraak wordt gemaakt.
- 11.1.7** Een rechtsvordering tegen de verzekeraar tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de verzekerde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.
- 11.2** **Schadebehandeling**
- 11.2.1** Als verzekerde een aanspraak tot schadevergoeding meldt, nemen verzekeraars de schade in behandeling, ongeacht de hoogte van het eigen risico. Zodra aannemelijk is dat de aanspraak tot schadevergoeding onder het eigen risico blijft en/of vaststaat dat de aanspraak in het geheel niet gedekt is, kunnen verzekeraars de schadebehandeling staken.
- 11.2.2** Door verzekeraars wordt na overleg met verzekerde beslist over de vaststelling van de

schade, het al dan niet treffen van een minnelijke regeling vóór of tijdens een procedure en het voeren van onderhandelingen hierover, de eventuele verdediging van verzekerde in verband met een straf- of tuchtrechtprocedure, het voeren van verweer tegen of het voldoen aan een aanspraak tot schadevergoeding, het berusten in een rechterlijke uitspraak en dergelijke.

11.2.3 Als verzekerde het niet eens is met de beslissingen van verzekeraars als bedoeld in dit artikel mag hij zelf de leiding over de schadebehandeling nemen, maar verliest hij zijn rechten uit de verzekering, tenzij hij aantoonst dat de belangen van verzekeraars niet zijn geschaad.

11.2.4 Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade worden voor zover van toepassing behandeld en afgewikkeld met inachtneming van artikel 7:954 BW.

11.3 Schadevergoeding

11.3.1 De schadevergoeding die verzekerde gehouden is te betalen krachtens rechterlijke uitspraak, arbitrale beslissing, mediation of andere minnelijke regeling, wordt na aftrek van het eventueel geldend eigen risico tot ten hoogste het verzekerd bedrag door verzekeraars vergoed.

11.3.2 Verzekeraars vergoeden, met in achtneming van art. 10.6.2.3, ook als de in art. 11.3.2.1 t/m 11.3.2.5 genoemde rente en kosten samen met de schadevergoeding het verzekerd bedrag overtreffen, tevens deze rente en kosten.

Voorzover de aanspraak betrekking heeft op Rubriek I zullen verzekeraars de genoemde rente en kosten, als deze samen met het bedrag van de schadevergoeding het verzekerd bedrag overtreffen, tot maximaal éénmaal het verzekerd bedrag boven het verzekerd bedrag vergoeden.

11.3.2.1 de wettelijke rente, voor zover deze loopt over het ten laste van verzekeraars komende gedeelte van de hoofdsom;

11.3.2.2 de overeenkomstig art. 11.2 gemaakte kosten van verweer tegen aanspraken, ook al blijken deze ongegrond, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan verzekerde wordt veroordeeld;

11.3.2.3 de overeenkomstig art. 11.2 gemaakte kosten in verband met mediation of arbitrage voor zover deze voor rekening van verzekerde komen;

11.3.2.4 de overeenkomstig art. 11.2 gemaakte kosten van rechtsbijstand in verband met een straf- of tuchtrechtprocedure;

11.3.2.5 alle in redelijkheid gemaakte bereddingskosten, waaronder worden verstaan de kosten en alle op geld waardeerbare opofferingen die zijn verbonden aan de in artikel 7:957 BW genoemde maatregelen die door of ten behoeve van verzekerden zijn genomen.

11.3.3 Het eventueel geldende eigen risico blijft voor rekening van verzekeringnemer en is niet van toepassing op de kosten bedoeld in art. 11.3.2.2 t/m 11.3.2.5. Bij beëindiging van de verzekering als gevolg van faillissement van verzekeringnemer is op aanspraken ingesteld tegen ondergeschikten geen eigen risico van toepassing.

11.3.4 In afwijking van art. 3.2 kan de schadevergoeding rechtstreeks aan benadeelde worden betaald. Verzekeraars kunnen Aon hiervoor een instructie geven.

11.3.5 In afwijking van artikel 7:962 lid 3 tweede zin BW nemen verzekeraars geen regres op verzekeringnemer en/of verzekerde, tenzij verzekeringnemer en/of verzekerde de schade heeft/hebben veroorzaakt met opzet in de zin van art. 10.1.

11.4 Zekerheidstelling

Als in verband met een schade in de zin van de verzekering zekerheid moet worden gesteld, stellen verzekeraars deze zekerheid en vergoeden de daaraan verbonden kosten tot maximaal 10% van het verzekerd bedrag.

12 Overige bepalingen

12.1 Wijziging van het risico

12.1.1 Wijziging van activiteiten

12.1.1.1 De dekking onder Rubriek I geldt voor de activiteiten binnen de verzekerde hoedanigheid als omschreven in art. 13. Als verzekeringnemer dekking voor andere activiteiten wil, moet hierover met verzekeraars overeenstemming worden bereikt.

12.1.1.2 Voor de dekking onder Rubriek II t/m IV mogen partijen, als de activiteiten structureel in belangrijke mate worden gewijzigd, een verandering van premie en/of voorwaarden voorstellen. Verzekeringnemer zal verzekeraars binnen redelijke termijn over deze wijziging informeren; de dekking blijft echter van kracht.

Als verzekeringnemer verzekeraars niet binnen deze redelijke termijn informeert geldt het volgende:

- Verzekeraars bieden na deze termijn geen dekking meer voor de gewijzigde activiteiten als zij aantonen dat verzekeringnemer heeft gehandeld met het opzet hen te misleiden of dat zij bij kennis van de ware stand van zaken de gewijzigde activiteiten in het geheel niet zouden hebben geaccepteerd.
- Als verzekeraars aantonen dat zij bij kennis van de ware stand van zaken de gewijzigde activiteiten tegen andere voorwaarden zouden hebben geaccepteerd, dan bieden zij voor de gewijzigde activiteiten alleen dekking op basis van deze andere voorwaarden.

Onder een wijziging van activiteiten worden in ieder geval niet verstaan personeels- en promotieactiviteiten, open dagen en dergelijke.

12.1.2 Interimperiode voor waarnemers

Na het overlijden van een verzekerde verleent deze verzekering gedurende een periode van 6 maanden onder dezelfde voorwaarden dekking aan degene die zijn advocatenpraktijk waarneemt. Binnen deze termijn is het mogelijk om in overleg met verzekeraars de voorlopige dekking voor de waarnemer in een definitieve om te zetten. Als partijen geen overeenstemming bereiken over de definitieve dekking, eindigt de dekking van de waarnemer uiterlijk 6 maanden na de datum van overlijden.

12.1.3 Kantoorvestiging of samenwerkingsverband buiten Nederland

Als verzekeringnemer een kantoorvestiging buiten Nederland opricht of een buitenlands samenwerkingsverband aangaat, inhoudende het werken voor gezamenlijke rekening en risico dan wel het delen van de zeggenschap of de eindverantwoordelijkheid over de praktijkuitoefening, moeten verzekeraars hiervan in kennis worden gesteld.

De aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door activiteiten verricht in deze buitenlandse kantoorvestiging of aansprakelijkheid voortvloeiend uit dan wel verband houdend met het buitenlandse samenwerkingsverband is niet gedekt, tenzij verzekeraars hiervan in kennis zijn gesteld en het risico hebben geaccepteerd.

12.2 Premieverrekening

Als een voorschotpremie in rekening is gebracht, verstrekt verzekeringnemer na afloop van ieder verzekeringsjaar de gegevens over dat verzekeringsjaar, waarna de definitieve premie wordt vastgesteld.

Als verzekeringnemer de gegevens na opvraag niet verstrekt, kan de definitieve premie worden vastgesteld op maximaal 150% van de voorschotpremie van dat jaar. Dit ontslaat verzekeringnemer niet van de verplichting de gegevens alsnog te verstrekken.

12.3 Cumulatie eigen risico's

Als meerdere eigen risico's van toepassing zijn cumuleren deze niet en wordt er per aanspraak nooit meer dan éénmaal het (hoogste van toepassing zijnde) eigen risico in mindering gebracht.

12.4 Wettelijk verplichte verzekering

Onverminderd de dekking van deze verzekering, wordt door het aangaan van deze verzekering niet voldaan aan een wettelijke verplichting tot verzekering.

12.5 Aansprakelijkheidsbeperkende voorwaarden

Verzekerden hebben bij het aangaan van een overeenkomst de vrijheid hun aansprakelijkheidsbeperkende of -uitsluitende voorwaarden niet toe te passen. Als deze voorwaarden wel van toepassing zijn of andere voorwaarden zijn overeengekomen die hun aansprakelijkheid beperken of uitsluiten hebben verzekerden de vrijheid - in geval van schade - af te zien van een beroep op deze voorwaarden.

BIJZONDERE VOORWAARDEN

De hierna genoemde rubrieken zijn alleen van toepassing voor zover daarvoor op het polisblad een verzekerd bedrag is opgenomen.

RUBRIEK I - BEROEPSAANSPRAKELIJKHEID

13 Begripsomschrijving verzekerde hoedanigheid

Onder verzekerde hoedanigheid wordt verstaan:

- 13.1** activiteiten die behoren tot de normale praktijk van een Nederlandse advocaat met alle daarbij en daartoe behorende werkzaamheden en activiteiten, zoals activiteiten die verricht

worden in de hoedanigheid van:

- advocaat;
- jurist;
- curator (pro se);
- bewindvoerder;
- vereffenaar;
- executeur;
- bindend adviseur;
- arbiter;
- bemiddelaar in het kader van alternatieve geschillenbeslechting;
- mediator;

en activiteiten die verricht worden in welke functie dan ook waarin verzekerde door de rechter is benoemd.

Alle activiteiten kunnen al dan niet op detacheringsbasis worden uitgevoerd;

- 13.2 activiteiten in verband met de uitoefening van bestuurs- of toezichthoudende functies bij de eigen stichting derdengelden als bedoeld in de Verordening op de advocatuur.

14 Dekking

- 14.1 Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade voortvloeiend uit fouten begaan bij activiteiten in het kader van de verzekerde hoedanigheid.

- 14.2 De verzekering dekt onder deze rubriek ook de aansprakelijkheid van verzekerde ingeval hij in zijn hoedanigheid van curator in faillissement of bewindvoerder in surséance, een verbintenis is aangegaan waarmee hij beoogt de boedel te verbinden, maar die achteraf leidt tot een aanspraak jegens verzekerde pro se, als gevolg van een omstandigheid die aan de verzekerde kan worden toegerekend, maar hem redelijkerwijs niet bekend was op het moment van het aangaan van de verbintenis.

15 Dekking toevertrouwde dossierstukken

Onder deze rubriek is in aanvulling op art. 1.6 en 14 ook gedekt de aansprakelijkheid voor schade als gevolg van vernietiging, beschadiging of vermissing van documenten en andere voor de behandeling van een aan een verzekerde toevertrouwde zaak benodigde papieren, akten, boeken, gegevens op informatiedragers en dergelijke.

16 Dekking betaalfouten

- 16.1 Onder deze rubriek is in aanvulling op art. 14 ook gedekt door verzekerde zelf geleden schade als gevolg van betaling van gelden aan een niet-rechthebbende (betaalfout). Voor de dekking onder dit artikel gelden de volgende voorwaarden.

- 16.1.1 Onder de dekking als omschreven in art. 16.1 wordt ook verstaan de schade die het gevolg is van een juridische beoordelingsfout of een administratieve betaalfout. Onder een administratieve betaalfout wordt in ieder geval verstaan een onjuiste administratieve uitvoering van de betaling(sopdracht), zoals de foutieve administratie van rekeningnummers, de onjuiste tenaamstelling bij rekeningnummers en het overmaken van onjuiste bedragen.

- 16.1.2 Van de dekking als omschreven in art. 16.1 blijven uitgesloten betalingen die zijn verricht doordat verzekerde zich door een niet-rechthebbende derde heeft laten misleiden tot betaling aan een niet rechthebbende. Hiermee wordt onder andere maar niet uitsluitend bedoeld betalingen aan niet rechthebbenden als gevolg van of verband houdende met "impersonation fraud", "social engineering" of "phising".

- 16.1.3 Voor de dekking voor als omschreven in art. 16.1 geldt het eigen risico als vermeld op het polisblad.

- 16.1.4 Voor de dekking voor administratieve betaalfouten geldt een op het polisblad vermeld verzekerd bedrag als deel van het totaal verzekerd bedrag.

- 16.1.5 In afwijking van art. 11.1.1 t/m 11.1.3 is de verzekerde verplicht:

- zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk een betaalfout waaruit voor verzekeraars een verplichting tot schadevergoeding kan ontstaan, te melden bij verzekeraars;
- binnen redelijke termijn alle inlichtingen en documenten te verstrekken, die van belang zijn voor de vaststelling van de schadevergoeding en mogelijkheden tot verhaal als bedoeld in art. 16.2.1.

- 16.2 Voor de verdeling van de betaalde schade en betaalde kosten gelden de volgende voorwaarden:

- 16.2.1 Verzekeraars behouden zich het recht voor de op grond van art. 16.1 vergoede schade te verhalen bij de niet-rechthebbende.

- 16.2.2 Alle opbrengsten van verhaal op derden die worden ontvangen, komen tot het bedrag dat ten laste van verzekerde is gebleven in verband met zijn eigen risico of omdat de schade

- het verzekerde bedrag voor betaalfouten van deze verzekering te boven is gegaan, ten goede aan verzekerde.
- 16.2.3** Alle opbrengsten van verhaal op derden die worden ontvangen eventueel bóven het bedrag dat ten laste van verzekerde is gebleven, komen tot het beloop van door verzekeraars betaalde schade ten goede aan de verzekeraars.
- 16.2.4** Eventuele verhaalde kosten en rente worden door verzekerde en verzekeraars verdeeld naar rato van het - op de in art. 16.2.2 en 16.2.3 genoemde basis - daadwerkelijk verhaalde bedrag.
- 16.2.5** Alle kosten die worden gemaakt in het kader van het verhaal of de incasso van schade, kosten en rente worden door verzekerde en verzekeraars gedragen naar rato van het - op de in art. 16.2.2 en 16.2.3 genoemde basis - daadwerkelijk verhaalde bedrag.
- 17** **Aanvullende uitsluitingen**
- 17.1** **Onderlinge aansprakelijkheid**
In afwijking van art. 8 is de aansprakelijkheid van verzekerden ten opzichte van elkaar niet gedekt. Deze beperking geldt niet voor de aansprakelijkheid ten opzichte van verzekerden als bedoeld in art. 1.2.3.
- 17.2** **Honorarium**
Niet gedekt is schade wegens het geheel of gedeeltelijk niet ontvangen van honorarium, salaris en onkosten van een verzekerde, als hij deze als gevolg van een door hem begane fout niet aan zijn cliënt in rekening kan brengen of de cliënt het recht heeft deze van hem terug te vorderen.
- 17.3** **Herprestatie**
Niet gedekt is de schade wegens het geheel of gedeeltelijk opnieuw verrichten van door of onder verantwoordelijkheid van een verzekerde verrichte activiteiten, ongeacht door wie de schade is geleden of de kosten zijn gemaakt. Deze uitsluiting geldt niet voor de dekking voor betaalfouten van art. 16.
- 17.4** **Bestuurdersaansprakelijkheid**
Niet gedekt is de schade in verband met de aansprakelijkheid voor fouten in de hoedanigheid van bestuurder, commissaris of een andere toezicht houdende functie bij een rechtspersoon, niet zijnde die van vereffenaar of curator of een bestuurs- of toezichthoudende functie bij de eigen stichting derdengelden als bedoeld in de Verordening op de advocatuur.
- 17.5** **Vermogensdelicten**
Niet gedekt is de schade die voortvloeit uit een door één van de verzekerde natuurlijke personen gepleegd vermogensdelict zoals onder meer diefstal, afpersing, afdreiging, verduistering, bedrog en valsheid in geschrifte.

RUBRIEK II - ALGEMENE BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID

- 18** **Dekking**
- 18.1** **Dekking algemene aansprakelijkheid**
Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade.
- 18.2** **Bezoekers**
- 18.2.1** Onder deze rubriek zijn ook aanspraken gedekt die tegen verzekerden zijn ingesteld in verband met personenschade die bezoekers van het bedrijf van verzekerden hebben opgelopen, maar waarvoor verzekerden niet aansprakelijk zijn, als verzekerden de wens tot schadevergoeding te kennen geven.
- 18.2.2** Onder "bezoekers" worden verstaan deelnemers aan door of ten behoeve van verzekerden georganiseerde ontvangsten zoals excursies, open dagen, bezichtigingen en bedrijfsbezoeken, alsmede sollicitanten, leveranciers en afnemers van verzekerden en degenen die namens die afnemers handelen of in verband met transacties tussen verzekerden en hun afnemers optreden.
- 18.2.3** De hoogte van de schade wordt vastgesteld alsof verzekerde aansprakelijk is op grond van Nederlands recht.
- 18.2.4** Als verzekerden, de getroffen bezoeker(s) en/of de rechtverkrijgenden en/of

rechtsoptvolgers van de getroffen bezoeker(s) nalaten of weigeren om op verzoek van verzekeraars hun rechten tegen mogelijke aansprakelijke derden aan verzekeraars over te dragen, vervalt deze dekking.

18.3 Particuliere aansprakelijkheid ondergeschikten

Onder deze rubriek is ook gedekt de particuliere aansprakelijkheid van (voormalige) ondergeschikten van verzekerden (inclusief meereizende gezinsleden) voor schade, als zij voor verzekerden op reis zijn en/of voor verzekerden tijdelijk elders verblijven. Er is geen eigen risico van toepassing op deze dekking. Als de ondergeschikte zelf voor verzekering heeft zorggedragen gaat die verzekering voor en dekt deze verzekering, in afwijking van art. 4.1, het verschil in verzekerde bedragen en het verschil in voorwaarden. Het eigen risico van de andere verzekering wordt niet vergoed.

19 Aanvullende uitsluitingen/beperking van dekking

19.1 Beperking van dekking motorrijtuigen

19.1.1 Met betrekking tot schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen waarvan verzekerden genoemd in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4 of de tot schadevergoeding aangesproken verzekerden eigenaar zijn of waarover zij op grond van huurkoop en/of leasing beschikken, dan wel waarvan zij verzekeringsplichtige houder zijn in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet, geldt de volgende beperking van dekking.

Voor zover het verzekeren van aansprakelijkheid ten aanzien van motorrijtuigen ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking krachtens een wet verplicht is, dekt deze verzekering uitsluitend het excedent van, of het verschil in voorwaarden met hetgeen verzekerd moet zijn, dan wel verzekerd is als dit de omvang van de verplichte verzekering overschrijdt.

19.1.2 Als motorrijtuigen worden beschouwd de rij- en voertuigen genoemd in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen of motorrijtuigen in de zin van de ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking toepasselijke overeenkomstige buitenlandse wet.

19.1.3 De beperking van dekking als omschreven in art. 19.1.1 geldt niet voor:

19.1.3.1 de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt tijdens laden en lossen of veroorzaakt door of toegebracht met lading of andere zaken terwijl deze worden vervoerd met een motorrijtuig dan wel daarvan afvallen of zijn afgevallen;

19.1.3.2 de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 19.4;

19.1.3.3 de aansprakelijkheid van verzekerden voor ongekentekende motorrijtuigen mits deze de snelheid van 16 km per uur niet kunnen overschrijden en deze niet in de eerste plaats dienen om te worden gebruikt in het bedrijfs-/productieproces van verzekerden;

19.1.3.4 de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met:

- een gekoppelde aanhanger/oplegger of
- een aanhanger/oplegger die na te zijn losgemaakt of losgeraakt, nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen,

voor zover de verzekeraar van het motorrijtuig een verhaalsrecht heeft en de schade is veroorzaakt door een gebrek in de aanhanger/oplegger of door een aan verzekerde toe te rekenen handelen en/of nalaten;

19.1.3.5 de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met aanhangers/opleggers, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.

19.1.4 Deze verzekering is geen verzekering in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet. Verzekeringen gesloten om te voldoen aan de wettelijke verzekeringsplicht gaan in afwijking van art. 4.2 en 4.3 altijd voor.

19.2 Luchtvaartuigen

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade:

- door of voortvloeiende uit eigendom dan wel gebruik door verzekerde van luchtvaartuigen, en/of
- door personen en voorwerpen die daaruit of daarvan mochten vallen.

Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 19.4.

19.3 Schepen

19.3.1 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade door aanvaring of het daarmee wettelijk gelijkgestelde, veroorzaakt door of toegebracht met schepen

- waarvan verzekerde eigenaar of rompbevrachter is.
- 19.3.2** De uitsluiting als omschreven in art. 19.3.1 geldt niet voor:
- de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met pontons, bakken, roeiboten en andere schepen zonder motoren voor eigen voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW;
 - de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 19.4;
 - personenschade als gevolg van zaakschade door aanvaring.
- 19.3.3** In geval van personenschade verplichten verzekeraars verzekerden niet een beroep te doen op andere verzekeringen. Artikel 7:961 BW en art. 4 zijn niet van toepassing.
- 19.4 Zaken onder opzicht**
- 19.4.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.3.1) aan zaken die de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde onder zijn opzicht heeft en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).
Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:
- personenschade;
 - zaakschade (art. 1.6.3.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).
- Zaken onder opzicht zijn zaken die krachtens een overeenkomst ten vervoer, ter bewaring, ter bewerking, in huur, in pacht, in bewaarneming, in bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst, zijn toevertrouwd. Onder bewerken wordt onder andere verstaan installatie, (de)montage, onderhoud en revisie.
Als tijdens de bewerking schade wordt toegebracht, zijn alleen die delen of onderdelen onder opzicht waaraan op het moment van het toebrengen van de schade daadwerkelijk werkzaamheden worden verricht.
- 19.4.2** De uitsluiting als omschreven in art. 19.4.1 geldt niet voor:
- 19.4.2.1** vervoermiddelen en containers, die in verband met lossing of belading op of bij de terreinen van verzekerden of daar waar verzekerden werkzaamheden verrichten aanwezig zijn;
- 19.4.2.2** schade die zich openbaart na (op)levering door verzekerde en de schade is veroorzaakt doordat verzekerde zaken heeft toegevoegd of werkzaamheden heeft verricht aan die beschadigde zaken;
- 19.4.2.3** schade aan zaken:
- voor zover een brandverzekeraar deze schade heeft vergoed;
 - als de schade is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en zou zijn vergoed door een brandverzekeraar als deze schade verzekerd zou zijn geweest;
- 19.4.2.4** gebouwen en/of terreinen, stands en ruimten en aan de zich daarop en daarin bevindende bedrijfsuitrusting en inventaris die aan verzekerde - al dan niet tegen betaling - ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen e.d.;
- 19.4.2.5** gebouwen en/of terreinen die verzekerde in huur, pacht of bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst onder zijn opzicht heeft. Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan deze gebouwen en/of terreinen die inherent is aan het gebruik daarvan;
- 19.4.2.6** andere dan de hierboven genoemde zaken die verzekerde uit hoofde van de verzekerde hoedanigheid als omschreven in art. 13 onder zich heeft, met uitzondering van schade aan:
- geld en/of geldswaardig papier;
 - toevertrouwde dossierstukken als omschreven in art 15.
- Voor deze dekking geldt een afwijkend verzekerd bedrag per aanspraak zoals vermeld op het polisblad.
- 19.5 Herlevering en/of herprestatie**
- 19.5.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.3.1) aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde zijn geleverd.
- 19.5.2** Niet vergoed wordt het geheel of gedeeltelijk opnieuw uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren uitgevoerde werkzaamheden of een andere prestatie die hiervoor in de plaats treedt.
- 19.5.3** Wordt door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn geleverd schade toegebracht aan andere door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden

geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 19.5.1 niet voor die andere zaken.

Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn uitgevoerd schade toegebracht aan eerder door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 19.5.1 niet voor die zaken.

19.5.4 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor gevolgschade (art. 1.6.3.2), veroorzaakt door het niet of niet naar behoren gebruik kunnen maken van:

19.5.4.1 zaken die onder de uitsluiting van art. 19.5.1 vallen;

19.5.4.2 zaken waaraan door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren werkzaamheden zijn uitgevoerd.

19.5.5 De uitsluiting van art. 19.5.4 geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:

- personenschade;
- zaakschade (art. 1.6.3.1) aan andere zaken dan bedoeld onder art. 19.5.4 en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).

19.6 Verontreiniging van bodem, lucht en water

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht, oppervlaktewater of enig(e) natuurlijk(e) bovengronds(e) of ondergronds(e) water(gangen).

19.7 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor door hun (voormalige) ondergeschikten of door andere natuurlijke personen die van rechtswege als ondergeschikten worden beschouwd geleden schade.

19.8 Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst

Als de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde een overeenkomst geheel niet, gedeeltelijk niet of niet tijdig nakomt door een zaakschade (art. 1.6.3.1) aan zaken waarvan hij eigenaar is, is niet gedekt de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).

Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:

- personenschade;
- zaakschade (art. 1.6.3.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).

RUBRIEK III - WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID

20 Dekking

Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor door hun (voormalige) ondergeschikten of door andere natuurlijke personen die van rechtswege als ondergeschikten worden beschouwd geleden schade.

21 Artikel 7:611 BW

Onder deze rubriek is in aanvulling op art. 1.6 ook gedekt de door de (voormalige) ondergeschikte of door andere natuurlijke personen die van rechtswege als ondergeschikten worden beschouwd geleden schade in verband met een van buiten komend, plotseling en rechtstreeks inwerkend geweld, waarvoor een verzekerde als genoemd in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4 t/m 1.2.9 op grond van artikel 7:611 BW een behoorlijke verzekering (of vergoeding voor een dergelijke verzekering) had moeten verzorgen.

Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 22.1.1.

22 Aanvullende uitsluitingen/be[eking van dekking

22.1 Beperking van dekking motorrijtuigen

22.1.1 Met betrekking tot schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen waarvan verzekerden genoemd in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4 of de tot schadevergoeding aangesproken verzekerden eigenaar zijn of waarover zij op grond van huurkoop en/of leasing beschikken, dan wel waarvan zij verzekeringsplichtige houder zijn in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet, geldt de volgende beperking van dekking.

Voor zover het verzekeren van aansprakelijkheid ten aanzien van motorrijtuigen ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking krachtens een wet verplicht is, dekt deze verzekering uitsluitend het excedent van, of het verschil in voorwaarden met hetgeen verzekerd moet zijn, dan wel verzekerd is als dit de omvang van de verplichte verzekering overschrijdt.

- 22.1.2** Als motorrijtuigen worden beschouwd de rij- en voertuigen genoemd in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen of motorrijtuigen in de zin van de ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking toepasselijke overeenkomstige buitenlandse wet.
- 22.1.3** De beperking van dekking als omschreven in art. 22.1.1 geldt niet voor:
- 22.1.3.1** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt tijdens laden en lossen of veroorzaakt door of toegebracht met lading of andere zaken terwijl deze worden vervoerd met een motorrijtuig dan wel daarvan afvallen of zijn afgevallen;
- 22.1.3.2** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier.
- 22.1.3.3** de aansprakelijkheid van verzekerden voor ongekenkende motorrijtuigen mits deze de snelheid van 16 km per uur niet kunnen overschrijden en deze niet in de eerste plaats dienen om te worden gebruikt in het bedrijfs-/productieproces van verzekerden;
- 22.1.3.4** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met:
- een gekoppelde aanhanger/oplegger of
 - een aanhanger/oplegger die na te zijn losgemaakt of losgeraakt, nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen,
- voor zover de verzekeraar van het motorrijtuig een verhaalsrecht heeft en de schade is veroorzaakt door een gebrek in de aanhanger/oplegger of door een aan verzekerde toe te rekenen handelen en/of nalaten;
- 22.1.3.5** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met aanhangers/opleggers, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.
- 22.1.4** Deze verzekering is geen verzekering in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet. Verzekeringen gesloten om te voldoen aan de wettelijke verzekeringsplicht gaan in afwijking van art. 4.2 en 4.3 altijd voor.
- 22.2 Luchtvaartuigen**
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade:
- door of voortvloeiende uit eigendom dan wel gebruik door verzekerde van luchtvaartuigen, en/of
 - door personen en voorwerpen die daaruit of daarvan mochten vallen.
- Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier.
- 22.3 Schepen**
- 22.3.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade door aanvaring of het daarmee wettelijk gelijkgestelde, veroorzaakt door of toegebracht met schepen waarvan verzekerde eigenaar of rompbevrachter is.
- 22.3.2** De uitsluiting als omschreven in art. 22.3.1 geldt niet voor:
- de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met pontons, bakken, roeiboten en andere schepen zonder motoren voor eigen voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW;
 - de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier.
 - personenschade als gevolg van zaakschade door aanvaring.
- 22.3.3** In geval van personenschade verplichten verzekeraars verzekerden niet een beroep te doen op andere verzekeringen. Artikel 7:961 BW en art. 4 zijn niet van toepassing.

RUBRIEK IV - VERONTREINIGING VAN BODEM, LUCHT EN WATER

- 23 Dekking**
- 23.1** Onder deze rubriek is gedekt de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade in verband met verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht, oppervlaktewater of enig(e) natuurlijk(e) bovengronds(e) of ondergronds(e) water(gangen).
- 23.2** In aanvulling op art. 23.1 en voor zover niet gedekt op grond van andere bepalingen in deze verzekering, zijn ook gedekt de voor rekening van verzekerde komende kosten in verband met een milieuschade of de onmiddellijke dreiging van milieuschade die op grond van de Europese richtlijn Milieuaansprakelijkheid (inclusief de uitwerking in lokale wetgeving, waaronder titel 17.2 van de Wet Milieubeheer, inclusief alle daarop volgende wijzigingen van dit verdrag en deze wetgeving) gemaakt moeten worden.
- Als in deze verzekering wordt gesproken van aanspraken tot schadevergoeding, wordt in het kader van deze dekking hieronder verstaan, de gehoudenheid van verzekerde om de hier omschreven kosten voor zijn rekening te nemen.

- 23.2.1** Niet gedekt zijn de kosten als omschreven in art. 23.2 in verband met milieuschade die is ontstaan vóór de op het polisblad vermelde ingangsdatum van de verzekering.

24 Aanvullende uitsluitingen/beperking van dekking

24.1 Beperking van dekking motorrijtuigen

- 24.1.1** Met betrekking tot schade veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen waarvan verzekerden genoemd in art. 1.2.1, 1.2.2, 1.2.4 of de tot schadevergoeding aangesproken verzekerden eigenaar zijn of waarover zij op grond van huurkoop en/of leasing beschikken, dan wel waarvan zij verzekeringsplichtige houder zijn in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet, geldt de volgende beperking van dekking.

Voor zover het verzekeren van aansprakelijkheid ten aanzien van motorrijtuigen ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking krachtens een wet verplicht is, dekt deze verzekering uitsluitend het excedent van, of het verschil in voorwaarden met hetgeen verzekerd moet zijn, dan wel verzekerd is als dit de omvang van de verplichte verzekering overschrijdt.

- 24.1.2** Als motorrijtuigen worden beschouwd de rij- en voertuigen genoemd in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen of motorrijtuigen in de zin van de ter plaatse en ten tijde van de schadeveroorzaking toepasselijke overeenkomstige buitenlandse wet.

- 24.1.3** De beperking van dekking als omschreven in art. 24.1.1 geldt niet voor:

- 24.1.3.1** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt tijdens laden en lossen of veroorzaakt door of toegebracht met lading of andere zaken terwijl deze worden vervoerd met een motorrijtuig dan wel daarvan afvallen of zijn afgevallen;

- 24.1.3.2** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 24.5;

- 24.1.3.3** de aansprakelijkheid van verzekerden voor ongekentekende motorrijtuigen mits deze de snelheid van 16 km per uur niet kunnen overschrijden en deze niet in de eerste plaats dienen om te worden gebruikt in het bedrijfs-/productieproces van verzekerden;

- 24.1.3.4** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met:

- een gekoppelde aanhanger/oplegger of
- een aanhanger/oplegger die na te zijn losgemaakt of losgeraakt, nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen,

voor zover de verzekeraar van het motorrijtuig een verhaalsrecht heeft en de schade is veroorzaakt door een gebrek in de aanhanger/oplegger of door een aan verzekerde toe te rekenen handelen en/of nalaten;

- 24.1.3.5** de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met aanhangers/opleggers, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.

- 24.1.4** Deze verzekering is geen verzekering in de zin van de WAM of een overeenkomstige buitenlandse wet. Verzekeringen gesloten om te voldoen aan de wettelijke verzekeringsplicht gaan in afwijking van art. 4.2 en 4.3 altijd voor.

24.2 Luchtvaartuigen

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade:

- door of voortvloeiende uit eigendom dan wel gebruik door verzekerde van luchtvaartuigen, en/of
- door personen en voorwerpen die daaruit of daarvan mochten vallen.

Deze uitsluiting geldt niet voor de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 24.5.

24.3 Schepen

- 24.3.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade door aanvaring of het daarmee wettelijk gelijkgestelde, veroorzaakt door of toegebracht met schepen waarvan verzekerde eigenaar of rompbewrachter is.

- 24.3.2** De uitsluiting als omschreven in art. 24.3.1 geldt niet voor:

- de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt door of toegebracht met pontons, bakken, roeiboten en andere schepen zonder motoren voor eigen voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW;
- de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade veroorzaakt als passagier. Verzekeraars doen in dit geval geen beroep op art. 24.5;
- personenschade als gevolg van zaakschade door aanvaring.

- 24.3.3** In geval van personenschade verplichten verzekeraars verzekerden niet een beroep te doen op andere verzekeringen. Artikel 7:961 BW en art. 4 zijn niet van toepassing.
- 24.4** **Zaakschade en kosten langzaam inwerkend proces**
Niet gedekt:
- 24.4.1** is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade in verband met een verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht, oppervlaktewater of enig(e) natuurlijk(e) bovengronds(e) of ondergronds(e) water(gangen), indien deze verontreiniging en/of aantasting niet plotseling en onzeker is of het rechtstreeks gevolg is van een langzaam inwerkend proces;
- 24.4.2** zijn de in art. 23.2 omschreven kosten die voor rekening van verzekerde komen in verband met een milieuschade, indien deze milieuschade niet plotseling en onzeker is of het rechtstreeks gevolg is van een langzaam inwerkend proces.
- 24.5** **Zaken onder opzicht**
- 24.5.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.3.1) aan zaken die de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde onder zijn opzicht heeft en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).
Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:
- personenschade;
 - zaakschade (art. 1.6.3.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).
- Zaken onder opzicht zijn zaken die krachtens een overeenkomst ten vervoer, ter bewaring, ter bewerking, in huur, in pacht, in bewaarneming, in bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst, zijn toevertrouwd. Onder bewerken wordt onder andere verstaan installatie, (de)montage, onderhoud en revisie.
Als tijdens de bewerking schade wordt toegebracht, zijn alleen die delen of onderdelen onder opzicht waaraan op het moment van het toebrengen van de schade daadwerkelijk werkzaamheden worden verricht.
- 24.5.2** De uitsluiting als omschreven in art. 24.5.1 geldt niet voor:
- 24.5.2.1** vervoermiddelen en containers, die in verband met lossing of belading op of bij de terreinen van verzekerden of daar waar verzekerden werkzaamheden verrichten aanwezig zijn;
- 24.5.2.2** schade die zich openbaart na (op)levering door verzekerde en de schade is veroorzaakt doordat verzekerde zaken heeft toegevoegd of werkzaamheden heeft verricht aan die beschadigde zaken;
- 24.5.2.3** schade aan zaken:
- voor zover een brandverzekeraar deze schade heeft vergoed;
 - als de schade is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en zou zijn vergoed door een brandverzekeraar als deze schade verzekerd zou zijn geweest;
- 24.5.2.4** gebouwen en/of terreinen, stands en ruimten en aan de zich daarop en daarin bevindende bedrijfsuitrusting en inventaris die aan verzekerde - al dan niet tegen betaling - ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen e.d.;
- 24.5.2.5** gebouwen die verzekerde in huur, pacht of bruikleen of krachtens een soortgelijke overeenkomst onder zijn opzicht heeft. Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade aan deze gebouwen die inherent is aan het gebruik daarvan;
- 24.5.2.6** schade aan andere dan de hierboven genoemde zaken die verzekerde uit hoofde van de verzekerde hoedanigheid als omschreven in art. 13 onder zich heeft, met uitzondering van schade aan:
- geld en/of geldswaardig papier;
 - toevertrouwde dossierstukken als omschreven in art 15.
- Voor deze dekking geldt een afwijkend verzekerd bedrag per aanspraak zoals vermeld op het polisblad.
- 24.6** **Herlevering en/of herprestatie**
- 24.6.1** Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor zaakschade (art. 1.6.3.1) aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde zijn geleverd.
- 24.6.2** Niet vergoed wordt het geheel of gedeeltelijk opnieuw uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren uitgevoerde werkzaamheden of een andere prestatie die hiervoor in de plaats treedt.
- 24.6.3** Wordt door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn geleverd schade toegebracht aan andere door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden

geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 24.6.1 niet voor die andere zaken.

Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden zijn uitgevoerd schade toegebracht aan eerder door of onder verantwoordelijkheid van verzekerden geleverde zaken geldt de uitsluiting van art. 24.6.1 niet voor die zaken.

24.6.4 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor gevolgschade (art. 1.6.3.2), veroorzaakt door het niet of niet naar behoren gebruik kunnen maken van:

24.6.4.1 zaken die onder de uitsluiting van art. 24.6.1 vallen;

24.6.4.2 zaken waaraan door of onder verantwoordelijkheid van de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde niet naar behoren werkzaamheden zijn uitgevoerd.

24.6.5 De uitsluiting van art. 24.6.4 geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:

- personenschade;
- zaakschade (art. 1.6.3.1) aan andere zaken dan bedoeld onder art. 24.6.4 en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).

24.7 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor door hun (voormalige) ondergeschikten of door andere natuurlijke personen die van rechtswege als ondergeschikten worden beschouwd geleden schade.

24.8 Overtreden overheidsvoorschriften

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een verzekerde als omschreven in art. 1.2.1 t/m 1.2.4 als gevolg van een door deze verzekerde bewust overtreden van de wet of enig ander van overheidswege gegeven voorschrift terzake van het milieu, echter alleen voor zover deze verzekerde voor de bewuste overtreding strafrechtelijk is veroordeeld.

Als de verzekerde een rechtspersoon, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap is, wordt alleen het bewuste overtreden van:

- een bestuurder van de rechtspersoon in de zin van Boek 2 BW of een overeenkomstige buitenlandse wet;
- een beherend vennoot van de vennootschap;
- een functionaris in dienst van de rechtspersoon of vennootschap die door een bestuurder van de rechtspersoon of een beherend vennoot van de vennootschap is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften;

beschouwd als een bewust overtreden van de rechtspersoon of vennootschap.

24.9 Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst

Als de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde een overeenkomst geheel niet, gedeeltelijk niet of niet tijdig nakomt door een zaakschade (art. 1.6.3.1) aan zaken waarvan hij eigenaar is, is niet gedekt de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).

Deze uitsluiting geldt niet voor gevolgschade in de vorm van:

- personenschade;
- zaakschade (art. 1.6.3.1) aan andere zaken en de gevolgschade hiervan (art. 1.6.3.2).